KERÂBÎSÎ (HÜSEYN BİN ALİ)

Büyük fıkıh âlimlerinden. İsmi, Hüseyn bin Ali, Künyesi, Ebû Ali'dir. Kerâbîsî diye bilinir. Kerâbîs, kalın elbiselere denir. Hüseyn bin Ali böyle elbiseleri satardı. Onun için Kerâbîsî denmiştir. Doğum târihi bilinmemektedir. 248 (m. 862) senesinde vefât etti. Tahsilini Bağdâd'da yaptı ve burada çok hadîs-i şerîf dinledi. İmâm-ı Şafiî hazretlerinden ilim aldı. Onun talebelerinin büyükleri arasında sayılır. Ma'n bin Îsâ, İshâk bin Yûsuf el-Ezrak ve daha başka âlimlerden rivâyetlerde bulunmuştur. Ondan da, Hasan bin Süfyân, Muhammed bin Ali bin Medinî ve Ubeyd bin Muhammed el-Bezzâz gibi âlimler istifâde etmişlerdir. Kerâbîsî, önce Irak âlimlerinin usûlü üzere ilim tahsil etti. (İctihâd yolu ikidir. Biri Irak âlimlerinin yolu olup, buna "Re'y yolu" denir. Ya'nî kıyas yoludur. İkinci yol, Hicaz âlimlerinin yolu olup, buna "Rivâyet yolu" denir.)

İmâm-ı Şafiî, Kerâbîsî'ye, Za'ferânî'nin eliyle yazdırdığı kitaplarını okutma icâzeti verdi. Kerâbîsî, ilmi ve anlama kabiliyeti yüksek bir zât idi. Böyle olduğu, yazdığı birçok eserlerinden de anlaşılmaktadır. Kerâbîsî, başkasının sözlerini ve yazılarını, sahibini bildirmeden, kendine mâlederek

yazmayı hiç sevmezdi. Nitekim, zamanındaki âlimlerden biri, fıkıh ilmi ile alâkalı bir çok kitap yazmıştı. Kerâbîsî bu kitapları gördü. Ba’zılarını alıp, mütâlâa etti. Fakat bu kitaplarda mes’eleler hakkında delîller, İmâm-ı Şafiî hazretlerine âit olup, söylediği lafızların aynısı getiriliyor, fakat İmâm-ı Şafiî’ye (radıyallahü anh) âit olduğu açıklanmıyordu. Kerâbîsî bu durumu görünce, çok üzüldü. Kitapların sahibi olan zât ile karşılaşınca, “Sen ne yapmışsın? O delîller sana âit değil ki, Sen orada sadece nakledicisin. Fakat kimden aldığını da bildirmemişsin. Zâten sen, kendi başına böyle bir iş yapamazsın” deyip ona bir mes’ele suâl etti. O da cevâbını veremedi.

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

1) Tabakât-üş-şâfiiyye cild-2, sh. 117

2) Târih-i Bağdâd cild-8, sh. 64

3) Tehzîb-üt-tehzîb cild-2, sh. 359

4) Şezerât-üz-zeheb cild-2, sh. 350

5) Vefeyât-ül-a’yân cild-2, sh. 132

6) Miftâh-üs-seâde cild-2, sh. 300

7) Mu’cem-ül-müellifîn cild-4, sh. 38